

Riktlinjer utarbetade för: Vård- och Omsorgsnämnden	
Kvalitetsområde: Hälso- och sjukvård	
Framtagen och reviderad av ansvarig tjänsteman: Medicinskt ansvarig sjuksköterska, Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Giltig fr o m: 2023 12 01
	Reviderad: 2025 10 10
Lagstiftning, föreskrift: Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom. Socialstyrelsen Länsgemensamt program för vård och omsorg vid demenssjukdom i Sörmland	

Riktlinje – Demens

BAKGRUND

Enligt Socialstyrelsen beräknas personer med demenssjukdom i Sverige uppgå till ca 150 000. I Sverige nyinsjuknar varje år upp till ca 25 000 personer. Många av dessa personer behöver i olika omfattning hjälp och stöd av kommunen.

Region Sörmland och länets kommuner har tillsammans tagit fram ett Länsgemensamt program för vård och omsorg om personer med demenssjukdom. Det länsgemensamma vårdprogrammet har utarbetats efter Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom 2017. Revidering av programmet har gjorts 2019 samt 2025.

Enligt gällande vårdprogram ska varje kommun ha en lokalt utarbetad handlingsplan. I kommunen ska det även finnas rutiner för utredning och informationsöverföring mellan vårdgivare i syfte att underlätta för individen och säkerställa att personer med demenssjukdom får den utredning, vård och omsorg som de är i behov av.

HANDLINGSPLAN FÖR DEMENSVÅRD

Nyköpings kommun har en lokal handlingsplan för demensomvårdnad. Syftet med den lokala handlingsplanen är att beskriva faktorer och metoder av vikt för att vården och omsorgen om personer med demenssjukdom ska ha en bra kvalitet. Målet med lokal handlingsplan är att all personal som arbetar inom kommunens vård och omsorg, som kommer i kontakt med personer med demenssjukdom, ska känna till och tillämpa kunskapsbaserade metoder samt samarbeta utifrån en gemensam värdegrund.

PERSONCENTRERAD OMVÅRDNAD

Inom hälso- och sjukvården finns idag en medvetenhet och en strävan att arbeta för att vården som ges ska vara personcentrerad. Personcentrerad vård likställs med god och säker vård.

Begreppet personcentrerad vård innebär att vårdaren sätter patienten som vårdas i centrum och att patienten bemöts som en person med unika behov där personens vilja och förmågor ska vara en del av vården. Patientens egen berättelse är central och genom dokumentation av patientens levnadsberättelse kan insikter, viljor och ansvar tydliggöras.

RESURSTEAMET DEMENS

I Nyköpings kommun finns ett resursteam för demens. Resursteamet ska innehålla enhetschef, sjuksköterska och specialistundersköterskor. Resursteamet arbetar övergripande med demensfrågor och är samordnande i kontakten med regionens minnesmottagning samt primärvård och de egna verksamheterna. Resursteamet demens kan även vara ett stöd för personal som arbetar med vård och omsorg för personer med demenssjukdom. Resursteamet demens kan ge stöd genom rådgivning, handledning samt utbildning i demenssjukdomar och bemötande.

Nationella kvalitetsregister (Svedem och BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens))

I Nyköpings kommun ska verksamheter arbeta med olika nationella kvalitetsregister. Svedem och BPSD är de kvalitetsregister som vårdgivaren beslutat att verksamhet ska använda inom demensomvårdnad.

Svedem är ett nationellt kvalitetsregister som samlar in data om personer med demenssjukdom för att förbättra och utveckla vården av demenssjuka i Sverige.

BPSD är också ett nationellt kvalitetsregister där syftet är att genom tvärprofessionella vårdåtgärder minska förekomst och allvarlighetsgrad av BPSD-symptom och det lidande som detta innebär samt att öka livskvaliteten för personen med demenssjukdom. Att arbeta med BPSD-registret är att kvalitetssäkra vården.

90 % av personer med demenssjukdom drabbas vid något tillfälle av BPSD. Exempel på symptom kan vara ångest, aggressivitet, oro, apati, mat- och ätstörningar eller rastlöshet. Symptomen kan variera och ha flera bakomliggande orsaker. BPSD ökar lidande och minskar livskvalitet, därför är det viktigt att analysera tänkbara orsaker. Det är också viktigt att utveckla ett sätt att bemöta personen med demenssjukdom.